

### Valproïnezuur

#### Beschrijving van de test

Naam:	Valproïnezuur
Synoniemen:	valproaat, Depakine, Depakote
Intern codenummer:	393 (valproïnezuurconcentratie + vrij valproïnezuur + genormaliseerd valproïnezuur)
Frequentie:	dagelijks
Uitvoerend labo:	Campus Rumbeke
Antwoordtijd (TAT):	24u
Accreditatie:	AZ Delta is geaccrediteerd door BELAC onder certificaatnummer 382-MED.
Verantwoordelijk bioloog:	Dieter De Smet

#### Afname van het materiaal

Voorkeur materiaal:	serum
Volume:	500 µl
Aanvraagformulier:	<a href="#">Aanvraagformulieren</a>
Afnameinstructies:	<a href="#">Afname instructies</a>
Bijaanvraag/stabiliteit:	7 dagen

#### Analyse

Analysemethode:	Cobas
Domein:	Scheikunde
Eenheid:	mg/L
Bijkomende informatie:	Valproïnezuur, anti-epilepticum, inhibeert het enzyme GABA-transaminase met een verhoogde GABA-concentratie in de hersenen tot gevolg. GABA (gamma-aminoboterzuur) is een potente inhibitor van pre-synaptische en post-synaptische ontladingen van het CZS. Valproïnezuur moduleert daarnaast ook het synaptisch natriumkanal door de inactivatie ervan te verlengen, waardoor het neuron minder snel gereactiveerd kan worden. Hierdoor is het ook in zekere mate actief tegen tonisch-clonische aanvallen.

Valproïnezuur wordt snel en bijna volledig geabsorbeerd na orale toediening (C<sub>max</sub> na 1-4 uur). De single-dose T<sub>1/2</sub> bedraagt 16 uur bij volwassenen maar daalt tot 12 uur bij chronische therapie en kan tot 8 uur zakken bij kinderen. Bij neonaten en bij leverziekten (gedaald metabolisme) kan de halfwaardetijd oplopen.

Valproïnezuur is sterk proteïnegebonden (93%). Wanneer er competitie optreedt voor proteïnebinding, zoals bij uremie, cirrose of bij 'concurrent drug therapy' stijgt de vrije valproïnepercentage in het bloed.

De minimum effectieve therapeutische concentratie is 50 µg/ml. Concentraties boven 100 µg/ml zijn geassocieerd met hepatische toxiciteit en acute toxische encefalopathie. Glycine kan accumuleren bij patiënten onder valproïnezuurtherapie.

De klaring van valproïnezuur is snel, wat een doseringsdilemma met zich meebrengt. De dosis moet adequaat zijn om een plasmaconcentratie > 40 µg/ml te voorzien maar moet ook een plasmaconcentratie boven 100 µg/ml vermijden. Dosering is vooral problematisch bij kinderen die eventueel langer slapen dan 1 volle halfwaardetijd.

Valproïnezuur moduleert de activiteit van verschillende andere veelgebruikte anti-epileptica. Het inhibeert de niet-renale klaring van fenobarbital, resulterend in verhoogde fenobarbitalconcentraties. Het treedt in competitie met fenytoïne voor de proteïnebinding. De vrije fenytoïneconcentratie blijft nagenoeg dezelfde maar de totale fenytoïneconcentratie in het plasma daalt hierdoor (het farmacologisch effect van fenytoïne is echter niet aangetast). Andere veelgebruikte anti-epileptica die hepatische oxidatieve enzymen induceren veroorzaken een gestegen valproïnezuurklaring. Deze versnelde klaring vereist een hogere dosering om de therapeutische concentraties te behouden.

## Referentiewaarden

Leeftijd	Mannen	Vrouwen
	50.0-100.0 mg/L	50.0-100.0 mg/L

## Tarificatie

Nomenclatuur:

548096 - 548100 B 350 Doseren van een anti-epileptisch  
geneesmiddel #(Maximum 3)(Diagnoseregel [46](#))  
Bron: RIZIV website op 26/05/2026

## Laatst gewijzigd op

16-01-2026

Ineke Debruyne

Copyright © 2026 All rights reserved.